

*Pedagogisch
Beleidsplan*

*Thuishuis
de Bernebeam*

**Foarwei 116
9298JP Kollumerzwaag**

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
Visie	4
Opvoedingsdoelen	5
Emotionele veiligheid	5
Ontwikkeling persoonlijke competentie	6
Ontwikkeling sociale competentie	9
Overdracht van normen en waarden	10
Werkwijze	12
Groepssamenstelling	12
Dagindeling	13
Openingstijden	14
Voeding	14
Slapen	14
Zieke kinderen	15
Twee talen beleid	15
Activiteiten buiten de groepsruimte	17
Contact ouders	18
Plaatsing / intake	18
Wenbeleid	18
Evaluatie	18
Schrift	18
Opzegging	19
Oudercommissie	19
Organisatie	20
Opleiding	20
Personeel, vervanging en ondersteuning	20
Pedagogisch beleidsmedewerker/coach	21
Meldcode	21
Ontwikkelingssignalering	22
Privacy	23
Verzekeringen	23

de Bernebeam

Inleiding

De persoon achter Thuishuis de Bernebeam:

Mijn naam is Hiltse Bijlsma.

Ik ben het vaste gezicht achter Thuishuis de Bernebeam.

Geboren in 1988 en woon samen met mijn partner en zonen met veel plezier in de Westereen. Toen ik nog op de basisschool zat wist ik al zeker dat ik later met kinderen wilde gaan werken. Deze droom is ook nooit veranderd en daarom ben ik na het vmbo, de SPW 3 opleiding gaan volgen.

Na het behalen van dit diploma ben ik meteen aan het werk gegaan in de kinderopvang. Eerst als invalkracht en daarna als vaste leidster op verschillende locaties. Na 3 jaar werken in de kinderopvang kreeg ik de kans om daarnaast ook peuter juf te worden. Deze kans heb ik met beide handen aangegrepen en dit heeft ook zeer goed uitpakt. Ik heb met veel plezier 7 jaar in de kinderopvang en op de peuterspeelzaal gewerkt. Ik liep er echter steeds vaker tegenaan, dat ik niet volledig mijn eigen ideeën en visie op het werken met kinderen waar kon maken.

Vandaar dat ik heb besloten om mijn eigen kinderopvang op te starten en zo is Thuishuis de Bernebeam ontstaan.

Thuishuis de Bernebeam:

Thuishuis de Bernebeam is vanuit gastouderopvang uitgegroeid tot een kleinschalig kindercentrum. Het biedt opvang aan kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar.

De groep bestaat maximaal uit 16 kinderen per dagdeel.

De locatie bevindt zich aan de achterzijde van dorps huis de Trije Doarpen. En is goed bereikbaar via de D. Wiersmastrjitte. In het Thuishuis heerst een natuurlijke en huiselijke sfeer door het gebruik van veel groen tinten en natuurlijke materialen.

Als ondernemster ben ik aangesloten bij coöperatie Thuishuis.

In deze coöperatie kan ik de ontwikkelingen in de kinderopvang sector met de andere leden bespreken. Zo heb ik niet het gevoel of sta ik er als ondernemster alleen voor. Ook kunnen wij gezamenlijke inkopen doen qua ondersteuning en scholingen.

de Bernebeam

Visie

Thuishuis de Bernebeam draagt een naam die past bij de visie van de Bernebeam. Kinderen (bern) en de natuur (beam) zijn heel belangrijk, zij vormen de basis van waaruit gewerkt wordt.

In eerste instantie 'de kinderen' (bern)

Thuishuis de Bernebeam wil ouders ondersteunen in de opvoeding van hun kind(eren). Door een warm en liefdevol 2de thuis te bieden zullen de kinderen zich snel veilig voelen bij de Bernebeam.

Deze veilige omgeving wordt gecreëerd door een op elk kind apart gerichte aanpak en door het bieden van een duidelijke structuur.

Als het kind zich veilig voelt kan het zich gaan ontwikkelen.

Ten tweede 'de natuur' (beam)

We leven helaas steeds meer in een samenleving die binnenshuis wordt geleefd.

Dit is een gemiste kans, want buiten valt er ook veel te leren.

Omdat kinderen al veel binnen zijn is het hoofd motto van Thuishuis de Bernebeam juist het buiten spelen. Door ervaringen op te doen in de natuur, worden alle zintuigen op een meer uitdagendere wijze geprikkeld. En krijgen kinderen de kans om op elk ontwikkelingsgebied extra gestimuleerd te worden.

de Bernebeam

De 4 opvoedingsdoelen:

In Thuishuis de Bernebeam wordt gewerkt volgens de vier opvoedingsdoelen van professor Riksen-Walraven. Deze doelen worden door de overheid gehanteerd om op deze manier te komen tot verantwoorde kinderopvang. Het gaat om de doelen: het waarborgen van emotionele veiligheid, het ontwikkelen van persoonlijke competenties, het ontwikkelen van sociale competenties en de overdracht van normen en waarden.

In dit hoofdstuk wordt beschreven op welke wijze deze doelen toegepast worden in Thuishuis de Bernebeam. Bij het werken met de vier opvoedingsdoelen zal er altijd aandacht zijn voor de verschillende ontwikkelingsfasen waarin een kind zich bevindt. Door hier rekening mee te houden in de omgang met een kind en ons handelen hierop aan te passen, kunnen we ieder kind gaandeweg zijn of haar ontwikkeling de meest geschikte aandacht, ondersteuning en stimulering geven. Zo bieden we ieder kind de kans zich op zijn eigen unieke manier te ontwikkelen tot een steeds zelfstandiger mens, ter voorbereiding op een steeds complexer wordende maatschappij.

Emotionele veiligheid:

Ieder kind is uniek en waardevol en heeft een warme en liefdevolle omgeving nodig om zich veilig te kunnen voelen. Een kind zal zich eerst veilig moeten voelen voordat het zich kan ontwikkelen. Daarom is het van groot belang dat een kind zich snel vertrouwd voelt in een nieuwe omgeving. Pas dan zal het kind zelf activiteiten ondernemen en zo nieuwe dingen leren.

Thuishuis de Bernebeam vindt het eerste contact erg belangrijk. Daarom is er voor gekozen, het eerste contact (de intake) plaats te laten vinden bij het kind thuis. De ouders kunnen zo rustig met de leidster praten en het kind kan vanuit een veilige omgeving kennis maken met de leidster.

Bij Thuishuis de Bernebeam wordt gewerkt met een klein team van vaste leidsters. Hierdoor heeft het kind altijd een vertrouwde leidster bij zich zodat Thuishuis de Bernebeam echt als een 2de thuis kan voelen. Doordat het kind altijd een bekende leidster heeft kan er een goede vertrouwensband ontstaan en voelt het kind zich snel veilig. Juist omdat we ieder kind door en door kennen, kunnen we passend reageren op de signalen die ieder kind geeft. Zo herkennen we bij een baby sneller de non-verbale signalen die het afgeeft. Door dan op juiste en passende manier op deze behoefte van de baby in te spelen voelt een baby zich begrepen. Ook zal bijvoorbeeld teruggetrokken gedrag van een ouder kind meteen opvallen. Er wordt dan per direct tijd vrij gemaakt om even met dit kind te knuffelen/praten (als het kind al kan praten) om er achter te komen waarom dit kind zich terugtrekt. Door hier passend op te reageren, voelen kinderen zich gehoord en voelen ze zich veilig bij de Bernebeam.

De Bernebeam bevindt zich in dorps huis de Trije Doarpen. Er heerst een natuurlijke en huiselijke sfeer door het gebruik van veel groen tinten en natuurlijke materialen. Ook is de ruimte overzichtelijk, rustig en voor kinderen duidelijk ingericht, zodat een ieder precies weet waar wat staat. Dit geeft rust en vertrouwen, zodat het kind elke dag meteen lekker kan gaan spelen.

Bij de Bernebeam wordt gewerkt met een vaste dagindeling. Zo is het voor de kinderen altijd duidelijk, wat er die dag op het programma staat. Dit is vooral voor nieuwe kinderen een belangrijk houvast en biedt rust. Door te weten wat er gaat gebeuren, krijgen kinderen een veilig gevoel. Voor baby's geldt, dat zij hun eigen ritme volgen in verzorging, slapen, voeding en spelen. Door de voorspelbaarheid hierin bouwt een baby vertrouwen op en een veilig gevoel. Voor de dreumesen en peuters geldt het ritme van de groep. De dagindeling is zichtbaar in de ruimte aanwezig door zelfgemaakte dagritmekaarten. Verder wordt er tijdens de overgangen van verschillende activiteiten vaak een liedje gezongen. Wanneer het bijvoorbeeld tijd is om te gaan eten, zal het volgende liedje worden gezongen: "*Bij de tafel, bij de tafel, bij de tafel allemaal. Ga maar zitten, ga maar zitten, ga maar zitten allemaal*". Door herhaling van vaste rituelen weten kinderen wat er komen gaat, dit biedt kinderen duidelijkheid en geeft een veilig gevoel. Wanneer de BSO kinderen uit school komen, zorgen we ook voor een vast en vertrouwd moment aan tafel. We eten en drinken dan samen en de kinderen kunnen vertellen, bijvoorbeeld hoe het die dag was op school of wat ze in het weekend hebben beleefd.

Doordat de Bernebeam een kleinschalige opvang is, vinden we het belangrijk te zorgen voor een kleine groepssetting. De gehele groep mag uit maximaal 16 kinderen bestaan, dit zijn best veel kinderen om in 1 groep te hebben; daarom is in de groepsruimte een afscheidingswand gemaakt. Zo kan de groep in 2-en worden gedeeld als de grootte van de groep te veel onrust geeft. Als de groep wordt opgesplitst bepalen de leidsters welke kinderen in welke groep zitten, omdat zij precies weten welke kinderen qua karakter het beste bij elkaar passen.

De meeste kinderen komen op vaste dagen bij de Bernebeam spelen en daarom kennen de kinderen elkaar goed. Hierdoor bouwen de kinderen ook een band op met elkaar. Ze weten al snel wie er wanneer komt en dit geeft een vertrouwd gevoel.

Ontwikkeling persoonlijke competentie:

Ontwikkeling van persoonlijke competentie duidt op persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Dit stelt een kind in staat om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. Hoe stimuleer je de ontwikkeling van kinderen zodat ze veerkrachtig, zelfstandig en met zelfvertrouwen door het leven kunnen gaan?

Als vaste leidsters gaan we met respect met ieder kind om, wat inhoudt dat we niet boven het kind staan, maar ernaast. Een kind moet weten dat het serieus genomen wordt. Want ook al is een kind nog klein, het is een mens dat recht heeft op zijn eigen keuzes, in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier, die passen binnen de groep.

Een kind is van nature nieuwsgierig. Om een kind goed te ondersteunen in zijn ontwikkeling, vinden we het belangrijk aan te sluiten bij de nieuwsgierigheid van het kind. Op het moment dat een kind ergens nieuwsgierig naar is, is het extra leergierig: wanneer het wil weten waarom iets op een bepaalde manier werkt, zal het een antwoord beter opslaan. Doordat we een klein team van leidsters hebben, kennen we de kinderen heel goed en weten zodoende precies, wanneer een kind ergens nieuwsgierig naar is. We kunnen er dan meteen op inspringen, waardoor het kind extra gestimuleerd wordt om iets nieuws te leren wat past bij zijn ontwikkelingsniveau. Zo geven we een baby na een fase van kijken en luisteren een bal met een geluidje of een knisperboekje of bieden we een peuter een grotere puzzel aan als het daar nieuwsgierig naar is en daar ook aan toe is: eerst maken we de puzzel samen, waardoor het kind leert hoe dit aangepakt kan worden, waarna het kind het de volgende keer misschien al zelf kan en iets nieuws geleerd heeft!

Kinderen leren door herhaaldelijk uitproberen, ze ontdekken middels hun al opgebouwde kennis steeds weer iets nieuws. Dit doen kinderen spelenderwijs.

Bij Thuishuis de Bernebeam is daarom voor elke leeftijdscategorie, van 0 – 13 jaar, geschikt en divers speelgoed aanwezig, om de kinderen op diverse ontwikkelingsgebieden te stimuleren, zoals op motorisch gebied, verstandelijk gebied, de taal en creativiteit.

Hierbij vinden we het belangrijk, dat de kinderen ten alle tijden zelf bij het materiaal kunnen. Het is erg belangrijk dat kinderen zelf kunnen kiezen waarmee ze willen spelen en dit vervolgens ook zelf kunnen pakken en opruimen: kinderen leren hierdoor zelfredzaam te zijn.

Er is een box voor de baby's met speelgoed dat de zintuigen prikkelt, zoals rammelaars, knisperboekjes, speeltjes met muziek, babygym en muziekmobiel, zacht speelgoed maar ook speelgoed van hard materiaal. Ook is er een afschermde babyhoek waar de baby's meer bewegingsvrijheid hebben als ze gaan draaien en kruipen en niet gehinderd worden door grotere kinderen. In deze hoek is het ook mogelijk dat de leidster naast de baby gaat liggen hen te stimuleren om te draaien, om zo hun motorische ontwikkeling te ondersteunen. Ook krijgen baby's meer interactie met zowel andere baby's als oudere kinderen van de groep als zij op de grond spelen, wat weer goed is voor hun sociale ontwikkeling.

Voor de dreumesen, peuters en kleuters zijn er diverse speelhoeken, zoals een poppen/huishoek, bouwhoek/autohoek, lees/relax hoek en een plek om te knutselen. In de poppen/huishoek wordt zeer divers gespeeld. Zo zijn dreumesen de wereld aan het ontdekken en hebben vooral interesse in materialen met kleine knopjes, deurtjes en laatjes, ze vinden het heerlijk om spulletjes in de (keuken)kastjes en laatjes te stoppen. Hun fijne motoriek wordt zo steeds beter ontwikkeld. In deze poppen/huishoek worden ook thuissituaties door de kinderen na gespeeld in rollenspel. Vanaf het derde jaar houden peuters rollenspellen steeds langer vol en spelen ze graag met materiaal dat de echte wereld imiteert, kleuters kunnen zich vervolgens steeds beter inleven in een rol en de regels die daar bij horen. Ze kunnen de poppen verzorgen of beter maken als ze ziek zijn met de dokterskoffer. Ook elkaar beter maken met een prikje uit de koffer wordt regelmatig gedaan. Daarnaast wordt er vaak zelf (eten) klaargemaakt in het keukentje. Even gezellig een bakje thee drinken bij de kleine tafel of samen een broodje snijden en beleggen (nep brood dat aan elkaar blijft zitten met klittenband wat je los kunt snijden met een nep mesje.). Hier zijn de kinderen vaak bezig met de grove en fijne motoriek, sociale, emotionele en taal competentie.

In de bouw/autohoek zijn er houten bouwblokken en stevige auto's voor met name de dreumesen om mee te bouwen en te spelen, verder zijn er ook een houten treinspoor, duplo en natuurlijk auto's in alle soorten en maten en een werkbankje met schroeven en dergelijke te vinden. De kinderen kunnen hier naar hartenlust ook hun fantasie op los laten. Hier worden bijvoorbeeld hele dorpjes na gebouwd en dan gaat de (duplo) politie achter de boef aan. Of de boerderij wordt tevoorschijn gehaald en het hooi moet van het land en de dieren er in. Maar voor het donker wordt moeten de dieren natuurlijk terug naar binnen. Ook hier worden spelenderwijs de grove en fijne motoriek gestimuleerd en komt de sociale-, emotionele- en taal competentie weer veel aan bod. En dat allemaal onbewust en spelenderwijs.

In de lees/relax hoek kunnen de kinderen zich even terug trekken op de (hang)bank om gewoon even niets te doen, te kijken naar andere kinderen die spelen of om even gezellig met elkaar een gesprekje te voeren of een boekje te lezen. Lekker sociaal en taalvaardig bezig zijn. Er zijn boekjes van diverse niveaus, voor de dreumesen zijn er boekjes met flapjes, er zijn prenten- en leesboeken voor de grotere kinderen. Om de taalontwikkeling gericht verder te stimuleren lezen we ook geregeld voor, we benoemen dan de plaatjes die we zien en praten samen over het verhaal in het boek.

Bij de tafel kunnen de peuters, kleuters en BSO kinderen gezellig met elkaar kletsen, spelletjes doen, puzzelen of knutselen. Er zijn materialen om te verven, kleuren en plakken. Voor elke leeftijd is er passend materiaal, zodat we hun fijne motoriek, creativiteit en denk vermogen zo goed mogelijk kunnen stimuleren, ieder op eigen niveau. Dreumesen werken vooral met grotere materialen, peuters kunnen al meer verfijnde vaardigheden leren uitvoeren, zoals knippen. De knutselspullen liggen op een veilige plek, zodat de jongere kinderen hier niet zelfstandig bij kunnen.

Voor de BSO kinderen is er een afgescheiden (hoek).

Voor de BSO kinderen zijn er ook veel speelmaterialen aanwezig, zoals spelletjes, Playmobil, lego, Knex en er kan ook in de speelhoeken van de kleine kinderen worden gespeeld. Ook is er veel buiten speel materiaal (fietsen, ballen, een tunnel en een wilgenhut) zodat de BSO kinderen naar harte lust kunnen bewegen; hun (grove) motorische vaardigheden worden zo verder verfijnd.

De kinderen worden bij Thuishuis de Bernebeam extra ondersteund in hun ontwikkeling door te werken met thema's. Tijdens de thema's is er zowel aandacht voor de Nederlandse als Friese taal en vooral voor de juiste manier van het scheiden van beide talen, zodat de kinderen onderscheid kunnen maken tussen het Nederlands en Fries.

In Thuishuis de Bernebeam is voor alle leeftijden ook veel buitenspeelgoed aanwezig, dit omdat de kinderen veel tijd van de dag buiten zullen doorbrengen. Zoals in de visie al is aangegeven is het "buiten zijn" een belangrijk aspect van de Bernebeam.

Buiten kunnen alle ontwikkelingsgebieden extra gestimuleerd worden. De (grove) motorische ontwikkeling komt natuurlijk uitgebreid aan bod door oa. rennen, fietsen, klimmen, scheppen, tillen. Dit kunnen de kinderen doen door de aanwezigheid van een uitdagende buitenspeeltuin waar volop fietsjes/auto's/loopfietsen, ballen, bal spelletjes en klim toestellen aanwezig zijn. Maar ook de andere ontwikkelingsgebieden worden gestimuleerd, zoals in volgend voorbeeld naar voren komt:

Een aardappel.

Binnenshuis kun je een echte aardappel laten zien, voelen, ruiken en proeven. Maar waar komt de aardappel vandaan? Hoe is hij ontstaan? En wat is daarvoor nodig?

Buiten kun je een kind een aardappel laten planten en laten zien wat er gebeurt als je er goed op past. Dan kun je aan het einde van het seizoen nieuwe aardappels uit de grond halen.

Binnenshuis stimuleer je de denk ontwikkeling van het kind (wat is dit en hoe ziet hij er uit), de taal ontwikkeling en misschien de sociaal emotionele ontwikkeling (praten met elkaar over de aardappel).

Buiten worden meer ontwikkelingsgebieden gestimuleerd:

De motorische ontwikkeling (aardappel planten), denk ontwikkeling (wat moet je onder andere gebruiken om een aardappel in de grond te planten), creatieve ontwikkeling (waar zullen we de aardappel planten), sociaal emotionele ontwikkeling (samen met de andere kinderen op de plant passen), taal ontwikkeling (alles wordt verwoord).

Uit het voorbeeld wordt duidelijk, dat door kinderen zelf het proces uit te laten voeren, de aardappel op heel uiteenlopende gebieden aan bod komt. Hierdoor leren kinderen niet alleen het woord aardappel, maar het begrip aardappel. Daarnaast, zoals aangegeven, nog veel meer andere handelingen die binnenshuis niet aan bod komen.

Kinderen stimuleren elkaar in hun ontwikkeling van de persoonlijke competenties. Doordat de Bernebeam kleinschalig is, komen de kinderen vaak bekende leeftijdsgenootjes tegen. Ze spelen veel samen en omdat ze van elkaar weten wat ze leuk vinden, kunnen ze hun spel verdiepen door verder te spelen waar ze de vorige keer gebleven zijn. Zo bouwen ze misschien verder aan hun treinspoor en komen er naast een brug ook een station en huizen bij. Ook stimuleren ze elkaar onbewust in hun zelfredzaamheid. Ze zien van elkaar bijvoorbeeld hoe je zelf moet eten of naar de wc kunt gaan en willen dit dan ook leren.

Ontwikkeling sociale competentie:

Sociale competentie omvat de sociale kennis en vaardigheden, zoals zich in een ander kunnen verplaatsen, conflicten kunnen voorkomen en oplossen en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. Het kind leert rekening te houden met anderen en ontdekt dat "samen dingen doen" leuk is.

Een baby is zich nog niet bewust van de wereld om zich heen, van zichzelf, laat staan van de mensen en dingen om zich heen.

Naarmate het ouder wordt, komt het er eerst achter dat het een eigen persoon is, dat zichzelf kan controleren. Iedereen kent wel het moment dat een baby vol interesse zijn of haar eigen handjes ligt te bekijken. De baby komt er dan langzaam aan achter dat het zelf zijn eigen bewegingen maakt en kan controleren.

Rond de leeftijd van 3 jaar (als het kind zichzelf "ik" gaat noemen), beseft het kind volledig dat het een eigen persoon is.

Je kunt natuurlijk een kind al veel eerder stimuleren in de sociale competentie. Dit wordt bij Thuishuis de Bernebeam gedaan op de volgende manieren.

- Als vaste leidsters geven we zelf het goede voorbeeld
- Contacten met leeftijdsgenootjes worden gestimuleerd
- De locatie is geschikt voor samenspel
- Kinderen leren op de juiste manier om te gaan met dieren

Zelf het goede voorbeeld geven:

Als vaste leidsters zijn wij ons er zeer van bewust, dat wij als volwassene "het" voorbeeld zijn voor kinderen. Kinderen leren door het gedrag van volwassenen te kopiëren. Daarom zullen we altijd het goede voorbeeld geven. We gaan bijvoorbeeld niet schreeuwen om de kinderen te roepen als ze veel lawaai maken, maar lopen naar ze toe en spreken ze persoonlijk aan op een zachte, vriendelijke manier. Zo leren de kinderen dat schreeuwen niet hoeft en hoe je dan een ander toch datgene kunt vertellen wat je wilt. Ook laten we de kinderen zien dat je samen kunt spelen en problemen kunt oplossen door samen te werken. Dit laten we zien door het simpelweg zelf (voor) te doen.

Contacten met leeftijdsgenootjes worden gestimuleerd:

Wij als vaste leidsters van de Bernebeam stimuleren de kinderen om samen dingen te gaan doen, zoals spelletjes, knutselen, liedjes zingen en/of dansen. Maar ook om samen te werken, bijvoorbeeld door samen de hele zware gieter te tillen en zo de groenten in de moestuin water te geven.

Hierdoor leren kinderen dat ze samen meer kunnen dan alleen en dat je hulp kunt vragen aan anderen als iets je zelf (nog niet) lukt.

Bij de Bernebeam zullen vaak meerdere kinderen van verschillende leeftijden aanwezig zijn. Kinderen leren daarom niet alleen samen te spelen met leeftijdsgenootjes, maar ook om te gaan met kinderen die jonger dan hen zijn en die misschien nog niet begrijpen dat ze geen speelgoed mogen afpakken. Door uit te leggen aan het oudere kind dat zij al heel goed weten dat dit niet mag, maar dat het jongere kind dit nog moet leren, leert het oudere kind dat het een ander ook iets kan leren. En ook dat niet iedereen hetzelfde is. Hierdoor leren de kinderen niet alleen van ons, maar ook van andere kinderen in de groep.

De locatie is geschikt voor samenspel:

In de speelruimte is er genoeg ruimte om samen te spelen. In de speelhoeken hebben de kinderen de kans om in kleinere groepjes samen te spelen en te leren hoe ze met elkaar om kunnen gaan. In de omgang met elkaar ondersteunen we de dreumesen en peuters door te benoemen aardig voor elkaar te zijn en om elkaar te denken, door begrippen als "om de beurt" en "delen" te leren en hen voor te doen hoe ze aan elkaar kunnen vragen om ook met een stuk speelgoed te mogen spelen.

Ook biedt de ruimte mogelijkheden om met de hele groep activiteiten te ondernemen. Zo is er een grote tafel waarbij gezamenlijk kan worden geknutseld en gegeten. We vinden het belangrijk om met de hele groep aan de tafel te zitten. De grotere (BSO) kinderen kunnen dan vertellen hoe het die dag was op school, de kinderen leren dan naar elkaar te luisteren. Ook betrekken we de baby's bij de groep, door ze op schoot te nemen of in een stoelverkleiner bij de tafel een plekje te geven.

Buiten is er een moestuin waar de kinderen samen in kunnen "werken", rijdend materiaal om samen te fietsen, een zandbak en speelgoed voor samenspel zoals bijvoorbeeld ballen.

Kinderen leren op de juiste manier om te gaan met dieren:

Bij sociale competentie wordt meestal alleen gedacht aan de omgang met andere mensen. Bij Thuishuis de Bernebeam zal ook veel aandacht uitgaan naar de omgang met dieren. Ik als eigenaresse vind het erg belangrijk, dat kinderen leren hoe ze met dieren om kunnen gaan en vooral ook dat ze leren dat dieren ook gevoelens hebben net als wij. Hoe kun je aan de lichaamstaal van een dier zien of het iets wel of niet leuk vindt? En wat doe je dan? In Thuishuis de Bernebeam is een hond in de huiskamer aanwezig. De kinderen leren van ons hoe ze met deze hond om kunnen gaan door zelf het goede voorbeeld te geven en uitleg te geven over de lichaamstaal en gevoelens van dieren. De kinderen leren ook dat je heel veel plezier kunt beleven aan dieren door ze te aaien en ermee te spelen.

Overdracht van normen en waarden:

Dit opvoedingsdoel betreft het bieden van kansen aan kinderen, om zich de waarden en normen van "de cultuur", van onze samenleving, eigen te maken.

In het Thuishuis leren de kinderen dit in het klein, het Thuishuis is in wezen een kleine maatschappij.

Het bijbrengen van normen en waarden begint bij de vaste leidster. We stimuleren de kinderen door het goede voorbeeld te geven in wat wel en niet mag of gewenst is. Gewenst gedrag wordt gestimuleerd en beloond met een compliment, ongewenst gedrag wordt gecorrigeerd. Bij dreumesen is het vaak voldoende om te vertellen wat we niet goed vinden, we laten dan meteen zien hoe iets ook kan. Peuters en kleuters ontwikkelen steeds meer hun eigen wil en zoeken hierbij grenzen op. We vragen dan aan het kind waarom hij/zij iets doet, we geven aan dat dit niet mag, benoemen ook hoe we het graag willen zien en samen zoeken we naar een oplossing. We waarschuwen hierbij ook dat het ongewenste gedrag niet weer mag gebeuren.

Mocht een kind (en dit geldt ook voor BSO kinderen) na een waarschuwing het gedrag met opzet toch weer vertonen, dan wordt het kind even apart gezet en na ongeveer een minuut wordt er dieper op het eerste gesprek ingegaan. We vinden het belangrijk om met het kind te communiceren, omdat we daar allemaal van kunnen leren. Het kind voelt zich zo gehoord en wij krijgen meer inzicht in het waarom van bepaald gedrag. Mochten we er samen niet uitkomen dan stellen we een grens, in wat wel en niet mag en geven we ook duidelijk aan wat de gevolgen zijn als het kind hier niet naar handelt.

In sommige gevallen zal ongewenst gedrag ook genegeerd worden. Dit zal worden gedaan op het moment dat een kind ongewenst gedrag vertoont om aandacht te krijgen. We houden dan natuurlijk goed in de gaten of het ongewenste gedrag niet gevaarlijk wordt voor het kind zelf of voor andere kinderen. Zodra het kind zijn ongewenste gedrag omzet in een klein beetje positief gedrag, zullen we hier extra positief op reageren. Zo leert het kind dat positief gedrag loont en ongewenst gedrag niet.

Jonge kinderen hebben duidelijk grenzen nodig, wat mag wel en wat niet. Wanneer dit duidelijk is kunnen de kinderen zich binnen deze grenzen vrij bewegen en wordt het gevoel van veiligheid vergroot. We zorgen ervoor, dat alle kinderen op elkaar betrokken worden, dit geldt ook voor de baby's. Door samen met de baby te kijken naar het spel, te benoemen wat er gebeurt en oogcontact te maken, horen ze er helemaal bij. Oudere kinderen vinden dit vaak interessant en komen dan ook iets vertellen of helpen mee tijdens verzorgmomenten van de baby.

De inrichting van de ruimte is ook belangrijk voor het gewenste gedrag van kinderen. Wanneer een ruimte bijvoorbeeld veel felle kleuren bevat, worden kinderen hier sneller druk van, wat vervolgens ongewenst gedrag kan veroorzaken. Daarom is het Thuishuis rustig en met natuurlijke materialen ingericht, zodat kinderen daar niet te veel prikkels van ontvangen.

Vaste rituelen en feesten:

Thuishuis de Bernebeam gebruikt veel rituelen en hierbij komen ook veel normen en waarden aan bod: wat is gewenst en hoe ga je met elkaar om. Zo gelden tijdens het ritueel "samen eten", onder andere de volgende vaste regels:

- Er wordt altijd bij de tafel gegeten
- We beginnen gezamenlijk te eten en eindigen ook gezamenlijk
- Er wordt niet geschreeuwd aan tafel

Ook worden de verjaardagen van de kinderen gevierd. Er wordt dan samen met het kind een feestmuts gemaakt die ze de gehele dag mogen dragen. Er hangen slingers en tijdens een eetmoment gaan we de verjaardag vieren. We doen dit door liedjes te zingen en de jarige krijgt een cadeautje. Ook mag de jarige trakteren.

Verder werkt het Thuishuis het gehele jaar met thema's. Feesten als Pasen, vader- en moeder dag, Sinterklaas en Kerst lenen zich hiervoor, maar ook de jaargetijden, de voorleesweek en de Tomke week. Ook aan thema's als "verkeer" en "mijn lichaam" wordt aandacht besteed.

Tijdens deze thema's komen ook de normen en waarden aan bod.

Bijvoorbeeld tijdens het samen een boekje lezen over een thema:

- Je zorgt er samen voor dat iedereen het boekje goed kan zien
- Je bent stil als de leidster voorleest zodat iedereen het verhaal kan horen
- Je gaat niet allemaal door elkaar praten want de leidster kan maar op 1 vraag tegelijk antwoord geven.

Uit de voorbeelden komt naar voren, dat kinderen veel normen en waarden leren uit de dagelijkse kleine dingen.

Werkwijze

Groepssamenstelling:

In de groep kunnen maximaal 16 kinderen tegelijk opgevangen worden in de leeftijden van 0 tot 13 jaar. De samenstelling van de groep kan wijzigen gedurende de dag, leeftijden en het aantal kinderen kunnen dus per dagdeel variëren. Er zal hierbij steeds gehandeld worden volgens de wettelijke richtlijnen voor wat betreft de leidster kind ratio. Er wordt hierbij voldaan aan het "vaste gezichten criterium" voor kinderen tot 1 jaar, door er altijd voor te zorgen dat 1 van de vaste leidsters van het kind aanwezig is.

Extra dagdelen

Bovengenoemde werkwijze geldt ook voor verzoeken van ouders voor het afnemen van extra dagdelen buiten het afgesloten contract. Steeds zal gekeken worden of er mogelijkheden zijn waarbij de leidster-kind-ratio (PKR) zal worden geraadpleegd.

Het rooster van aanwezige kinderen en leiding wordt per dag nauwkeurig bijgehouden zodat dit ook inzichtelijk is. Doordat gewerkt wordt met vaste gezichten op de groep zal ook bij afname van extra opvang altijd een voor het kind vertrouwd leidster aanwezig zijn en voor kinderen tot 1 jaar het vaste gezichten criterium gehanteerd worden.

Drie-uursregeling

In Thuishuis de Bernebeam wordt gebruik gemaakt van de drie uursregeling. Tijdens vastgestelde uren zal mogelijk afgeweken worden van de leidster-kind ratio, waarbij ervoor gezorgd wordt dat er nooit minder dan de helft van het aantal benodigde leidsters op de groep is en wanneer er op deze momenten 1 leidster is, staat er altijd een achterwacht paraat. Deze is altijd binnen 10 min aanwezig op de locatie. Op de volgende dagen en uren zal de regeling toegepast worden en wordt er mogelijk afgeweken van de leidster-kind ratio:

Maandag t/m vrijdag van 07.00 – 09.00 uur en van 14.00 – 15.00 uur

Aan ouders wordt dit actief gecommuniceerd, zodat voor hen inzichtelijk is wanneer de regeling wordt toegepast en hoe de inzet van de leidsters op die momenten geregeld is.

de Bernebeam

Dagindeling:

Het dagritme is voor de kinderen zichtbaar door de dagritme kaarten, zo kunnen de kinderen 's morgens zien wat er die dag gaat gebeuren. Er gaat de hele dag een knuffeltje op een knijper met de gebeurtenissen op de kaarten mee, zodat ook tijdens de dag voor de kinderen duidelijk is wat er gaat gebeuren.

De dagindeling is als volgt:

- 06:30 – 09:00 Binnenkomst: Alles staat speelklaar, op tafel liggen al wat spelletjes en puzzels waarmee de kinderen kunnen spelen, maar ze mogen ook iets anders pakken. Er vindt een kort overleg plaats tussen de ouder en leidster. Evt. schoolgaande kinderen worden naar school gebracht. Kinderen die voor 7:30 worden gebracht kunnen bij de Bernebeam ontbijten.
- 09:15 Fruit en thee eten/drinken: kinderen gaan voor het fruit eten eerst hun handjes wassen, daarna gaan we met z'n allen aan tafel en na het zingen van een liedje fruit eten.
- Daarna: Vrij spelen binnen of buiten. In de tuin spelen, in de moestuin (werken), een wandeling maken, boodschap halen of een thema activiteit doen. Vaak eerst een boekje of denk spelletje met evt. liedjes, gevolgd door een bewegingsspel of knutselactiviteit.
- 11:15 Opruimen
- 11:30 Brood eten: Eerst worden de handen gewassen. Daarna, na het zingen van een liedje, gaan we brood eten. Er wordt de kinderen tijdens het eten melk, karnemelk, water en Yogi (karnemelk met een scheutje ranja) aangeboden.
- 12:30/13:00 Kinderen naar bed en kinderen die niet op bed gaan mogen vrij spelen.
- 14:00 Drink moment voor kinderen die niet op bed liggen, andere kinderen krijgen drinken aangeboden als ze uit bed komen. Tussendoor vrij spelen binnen of buiten.
- 14:15 BSO kinderen uit school halen.
- 15:00/15:30 Gezamenlijk drink moment, de kinderen wordt thee aangeboden, maar ze mogen nu ook kiezen voor zoet drinken zoals ranja. Ook krijgen de kinderen iets te eten. Dit kan variëren tussen een koekje, ontbijtkoek, cracker notenmix of fruit.
- Daarna: Vrij spelen en kinderen worden opgehaald. Ze ruimen voor ze weg gaan eerst hun eigen speelgoed, knutselmateriaal enz. op. Ook wordt er met de ouders kort besproken, hoe de dag verlopen is.

Het dagritme wordt flexibel gebruikt. Als kinderen bijvoorbeeld net met iets leuks bezig zijn, wat ze graag willen afmaken, is hier extra tijd voor. De overgangen tussen de verschillende momenten worden benoemd en/of er worden overgangliedjes gezongen. Hierdoor krijgt iedere activiteit voor de kinderen een duidelijke start en einde en wordt de situatie voor kinderen inzichtelijk.

Tussendoor worden er wc bezoeken en verschoonrondes gedaan, zoveel als nodig is. Baby's en jonge peuters hebben vaak een eigen ritme van eten/drinken en slapen. Dit ritme wordt voor hen aangehouden.

De BSO kinderen gaan naar basisschool de Stapstien en worden door één van de vaste leidsters of een bekende stagiaire gehaald en gebracht met de bakfiets van Thuishuis de Bernebeam of ze fietsen zelfstandig naast de bakfiets. De bakfiets is duidelijk herkenbaar door het logo van Thuishuis de Bernebeam op de bak.

Zelfstandigheidscontract

Met de ouders van de BSO kinderen worden afspraken gemaakt over wat hun kind wel of niet zelfstandig kan en mag. Het gaat hier om zaken als: zelf van en naar school fietsen vanaf de BSO locatie, alleen naar huis toegaan, met vriendjes spelen of alleen naar een speeltuin toe gaan. Dit wordt vastgelegd in een zelfstandigheidscontract en elk schooljaar herzien.

Openingstijden:

Thuishuis de Bernebeam is geopend van maandag t/m vrijdag van 6:30 tot 18:00.

Voeding:

Bij Thuishuis de Bernebeam is het volgende eten aanwezig:

- Vers Fruit
- Verse groenten, evt. uit eigen moestuin (zoals paprika's en komkommers als tussendoortje)
- Brood
- Hartig beleg
- Zoet beleg
- Crackers
- Koekjes/ koek
- Noten en rozijnen
- Thee
- Melk/karnemelk
- Ranja/roosvicée/druivensap

De kinderen krijgen zoveel mogelijk gezonde voeding te eten. Maar zo nu en dan eens een snoepje of zoet drinken kan prima.

Ouders die hun kinderen flesvoeding geven, nemen dit voor hun eigen kind zelf mee; dit geldt ook voor potjes groenten. Een fruithap wordt bij het Thuishuis vers gemaakt. Bij het brood eten, eten we eerst een broodje met iets hartigs, daarna kan zoet beleg gekozen worden. Tijdens het brood eten wordt er melk, karnemelk of zelfgemaakte Yogi gedronken.

Alleen aan het einde van de middag wordt er zoet drinken aangeboden. Er wordt rekening gehouden met allergieën van kinderen.

Dit is de standaard voedingsindeling, met bijzondere gebeurtenissen kan hier vanaf geweken worden, zoals feestdagen, uitstapjes of een verjaardagsfeestje.

Als kinderen voor hun verjaardag trakteren bij het Thuishuis, wordt het op prijs gesteld dat er gezond getrakteerd wordt.

Slapen:

In Thuishuis de Bernebeam zijn 2 slaapkamers aanwezig voor kinderen die overdag op bed gaan. Ouders mogen een slaapzak meegeven, maar er zijn ook slaapzakken aanwezig, elke slaapzak wordt voor 1 kind gebruikt. Ook heeft elk kind zijn eigen onder en boven laken, dit alles t.b.v. de hygiëne. Mochten er kinderen hebben geslapen die erg verkouden zijn, dan wordt het bedje na het slapen meteen verschoond en schoongemaakt. Elk kind heeft zijn eigen bakje, waar de persoonlijke spullen in zitten, zoals slaapzak, knuffel, speen, luiers enz.

Baby's en jonge peuters hebben vaak hun eigen slaapritme. Dit ritme wordt bij de Bernebeam aangehouden.

Ook zijn er bij de Bernebeam buiten bedjes, zogenoemde lutje potjes aanwezig. Hier is bewust voor gekozen omdat het erg gezond is om buiten te slapen.

Als je kind buiten slaapt, maakt hij door het zonlicht meer vitamine D aan. Kinderen tot vier jaar hebben extra vitamine D nodig voor hun weerstand, sterke botten en een goed gebit. Ook blijkt uit diverse onderzoeken dat kinderen minder last van verkoudheid

hebben als ze buiten slapen. De kwaliteit van de lucht is namelijk beter dan binnen. Daarnaast slapen veel kinderen langer en dieper. Onze lutje potjes worden gehuurd van het bedrijf lutje potje. Dit bedrijf zorgt ervoor dat alle bedjes constant voldoen aan alle gestelde eisen voor buitenbedjes. Hiervoor worden de bedjes elk jaar gecontroleerd door dit bedrijf.

Ouders worden altijd eerst om toestemming gevraagd voor een kindje in het buitenbedje gelegd word om te slapen. Er staat altijd een babyfoon aan bij het buitenbedje en de leidsters checken voor dat er een kind gaat slapen altijd wat voor weer het word. Bij storm en harde regen worden de buitenbedjes niet gebruikt. In de winter worden de bedjes wel gebruikt. Er wordt gezorgd dat de kinderen dan goed zijn aangekleed, maar niet te warm. De temp. van de kinderen word altijd in de gaten gehouden door geregeld even in het nekje van het kind te voelen.

Zieke kinderen:

Als een kind ziek is, is het altijd het beste af bij de ouders thuis. Als het kind ziek wordt op de opvang, wordt er altijd contact opgenomen met de ouders. Er wordt dan overlegd of het kind opgehaald wordt of dat het nog even aangekeken wordt. Indien een kind koorts heeft boven de 38 graden of de leidster kan duidelijk aan het kind zien dat het zich echt niet goed voelt, verzoeken wij de ouders om het kind op te komen halen. Als een kind last heeft van een besmettelijke ziekte (zoals waterpokken) mag het kind bij het Thuishuis komen als het geen andere kinderen kan besmetten. Thuishuis de Bernebeam heeft een naslagwerk waarin alle kinderziektes worden beschreven, hierin staat ook beschreven wat het actieplan voor het Thuishuis is. Als er medicijnen aan een kind moeten worden toegediend bij het Thuishuis dan dienen ouders de overeenkomst "gebruik medicijnen" in te vullen.

Twee talen beleid:

De periode van 0-4 is de meest taalgevoelige leeftijd van een kind. Daarom is het van belang dat er op de kinderopvang aandacht wordt geschonken aan de ontwikkeling van taal en spraak. De omgeving van het kind heeft een grote invloed op die ontwikkeling. Kinderen gaan praten omdat ze in een omgeving verkeren waar met en tegen hen wordt gepraat. Volwassenen spelen daarbij een belangrijke rol. Zo benoemen de pedagogisch medewerkers op de Bernebeam wat ze zien, voelen of doen, zowel van zichzelf als van de kinderen. Ze doen dat niet alleen in één-op-één situaties met een kind, maar ook in groepsverband. De pedagogisch medewerkers hebben oog voor de ontwikkelingsmomenten van de kinderen en spelen daarop in met een praatje, verhaaltje, versje etc. In het dagprogramma zijn vaste momenten gepland waarbij de taalontwikkeling extra aandacht krijgt.

Door thematisch te werken krijgt het taalaanbod een context. Zo kan met verschillende activiteiten (praten, vertellen, knutselen, ontdekken, zingen) aandacht worden geschonken aan en bepaald onderwerp, seizoen, feest etc.

Tweetaligheid

Kinderdagverblijf de Bernebeam heeft een tweetalig (Fries-Nederlands) beleid. Doel hiervan is om kinderen actief in contact te laten komen met tweetaligheid. Uit onderzoek over de hele wereld blijkt dat tweetaligheid goed is voor de cognitieve ontwikkeling en de taalontwikkeling van kinderen. Voorwaarde daarbij is dat er helder wordt omgegaan met de twee talen. Wij werken daarom met het principe van consequent taalgebruik. Sommige pedagogisch medewerkers bieden consequent het Fries aan, andere consequent het Nederlands. Aan stagiaires en evt. vrijwilligers wordt gevraagd zoveel mogelijk hun eigen thuis taal aan te bieden. Op deze wijze leren de kinderen gemakkelijker de beide talen te scheiden.

Omdat het Nederlands op veel terreinen de dominante taal is (televisie, school), is het voor een goede tweetalige ontwikkeling vaak nodig dat het Fries op de kinderopvang extra aandacht krijgt; Friestalige kinderen krijgen zo een stevigere basis in de moedertaal, Nederlandse kinderen krijgen spelenderwijs een tweede taal aangeboden. Uit de praktijk en uit onderzoek blijkt dat de taalontwikkeling hier positief door wordt beïnvloed.

Jonge kinderen willen alles benoemen. Door het tweetalige beleid leren de kinderen het Friese en het Nederlandse woord. Peuters in een tweetalige omgeving gebruiken soms in 1 zin Friese en Nederlandse woorden door elkaar. Dit is een normale fase in het leren van twee talen waar je niet ongerust over hoeft te worden. Zo rond de leeftijd van 4 jaar kunnen de meeste kinderen de talen goed scheiden.

Belangrijk is dat volwassenen positief omgaan met de taal die het kind gebruikt. Zinnen die niet kloppen kunnen kloppend herhaald worden. De pedagogisch medewerkers reageren in hun eigen taal op de uitingen van de kinderen. Bijvoorbeeld. "Water in doen" - "Ja hear, ik sil wetter yn de teepot dwaan").

Het tweetalige beleid bij de Bernebeam word beoordeeld door een provinciale visitatiecommissie.

De perioade fan 0-4 jier is de meast taalgefoelige leeftyd fan in bern. Foaral yn de pjutteleeftyd komt de taalûntwikkeling yn it streamfersnelling. Dêrom is it fan belang dat op de berne- opfang omtinken jûn wurdt oan de ûntwikkeling fan taal en spraak.

De omjouwing fan it bern hat in grutte ynfloed op dy ûntwikkeling. Bern begjinne te praten om't se yn in omjouwing binne dêr't mei en tsjin har praat wurdt. Folwoeksenen spylje dêrby in wichtige rol. Sa beneame de pedagogysk meiwurkers op berne-opfang de Bernebeam wat se sjogge, fiele of dogge, likegoed fan harsels as fan de bern. Se dogge dat yn groepsferbân, mar ek as se mei in bern allinne prate. De pedagogysk meiwurkers hawwe each foar de ûntwikkelingsmominten fan de bern en spylje dêrop yn mei in praatsje, ferhaaltsje, ferske en sa mear. Op dy wize slút it taaloanbod oan by de aktiviteiten en de ûnderfiningen fan de bern.

Yn it deiprogramma binne fêste mominten opnommen wêrby't de taalûntwikkeling ekstra omtinken kriget. Troch tematysk te wurkjen kriget it taaloanbod in kontekst. Sa kin mei ferskillende aktiviteiten (prate, fertelle, nifelje, ûntdekke, sjonge) omtinken jûn wurde oan in bepaald ûnderwerp, seizoen, feest ensfh.

Twataligens

Berne-opfang de Bernebeam hat in twatalich (Frysk-Nederlânsk) belied. Doel dêrfan is om bern aktyf yn kontakt komme te litten mei twataligens. Ut ûndersyk oer de hiele wrâld blykt dat twataligens goed is foar de kognitive ûntwikkeling en de taalûntwikkeling fan bern. Betingst dêrby is dat op in heldere wize omgien wurdt mei de twa talen. Wy wurkje dêrom mei it prinsipe fan konsekwint taal gebrûk. De fêste pedagogysk meiwurkers biede sa konsekwint mooglik it Frysk of it Nederlânsk oan. Op dizze wize leare de bern makliker de beide talen te skieden. Oan stazjêren en evt. frijwilligers wurdt frege safolle mooglik harren thústaal fêst te hâlden.

Om't it Nederlânsk op in soad terreinen de dominante taal is (telefyzje, skoalle), is it foar in goede twatalige ûntwikkeling faak nedich dat it Frysk op de berne-opfang ekstra omtinken kriget; Frysktalige bern krije sa in stevigere basis yn de memmetaal, Nederlânsktalige bern krije boartsjendewei in twadde taal oanbean. Ut de praktyk en út ûndersyk blykt dat de taalûntwikkeling hjir posityf troch beynfloede wurdt.

Jonge bern wolle alles beneame. Troch it twatalige belied leare de bern it Fryske én it Nederlânske wurd. Pjutton yn in twatalige omjouwing brûke soms Fryske en Nederlânske wurden yn ien sin. Dat is in normale faze yn it learen fan twa talen, dêr't men net ûngerêst oer hoecht te wêzen. As se âlder binne (in jier as fjouwer), kinne se beide talen aardich út inoar hâlde.

Wichtich is dat folwoeksenen posityf yngean op de taal dy't it bern brûkt. Kromme taal wurdt yn goede wurden/sinnen werhelle, oanfolle en/of op yngien. Ferkearde sinnen/wurden wurde net ferbettere. De pedagogysk meiwurkers reagearje yn har eigen taal op de uteringen fan de bern. (bgl. "Water in doen" - "Ja hear, ik sil wetter yn de teepot dwaan").

It twatalige belied fan Berne-opfang de Bernebeam wurdt beoardiele troch in provinsjale fisitaasjekommisje.

Activiteiten buiten de groepsruimte:

De kinderen verlaten de groepsruimte als er activiteiten buitenshuis zijn. Dit betreft de momenten dat kinderen spelen in de buiten-speelruimte van de Bernebeam, wanneer er kinderen van en naar school worden gebracht en gehaald en bij uitstapjes.

Voor wat betreft het buitenspelen laten we de (grotere) kinderen/BSO kinderen geregeld alleen buiten spelen, we hebben hier direct zicht op vanuit de groepsruimte. De jongere kinderen spelen buiten in aanwezigheid van een leidster/stagiaire of vrijwilligster. Daarnaast verlaten de kinderen de groepsruimte, wanneer er kinderen van en naar school worden gebracht en gehaald. Dit doen we altijd met de bakfiets. De jongste kinderen zitten altijd in de bakfiets. Grotere kinderen die zelf op de fiets naar school gaan fietsen naast de bakfiets. Afhankelijk van de samenstelling van de groep, wordt hierbij ondersteuning van de achterwacht ingeroepen.

We maken bij Thuishuis de Bernebeam ook geregeld kleine, dagelijkse uitstapjes, zoals wandelen of fietsen door het dorp, bijvoorbeeld voor een boodschapje of naar de speeltuin. Wanneer de uitstapjes verder weg zijn, maken we gebruik van 1 of meer auto's, van de eigenaresse en/of van een personeelslid. Afhankelijk van de grootte en samenstelling van de groep, maken we bij dergelijke activiteiten gebruik van de hulp en ondersteuning van andere volwassenen, zoals van een vaste vrijwilligster en/of een stagiaire.

Jaarlijks organiseert Thuishuis de Bernebeam een grotere activiteit, zoals een ouderavond of een "dagje uit". Voor dit laatstgenoemde uitstapje zullen andere volwassenen, zoals ouders en de vrijwilligsters, ondersteuning bieden. De oudercommissie zal betrokken worden bij het organiseren van deze momenten.

Contact ouders:

Plaatsing/intake:

Ouders/verzorgers die geïnteresseerd zijn in Thuishuis de Bernebeam mogen altijd binnenwandelen om informatie te vragen. Als ze gebruik willen maken van de opvang, wordt er gekeken of er plek is voor hun kind(eren) op de dagen dat ze opvang nodig hebben. Als er plek is, wordt er een afspraak gemaakt voor een intake gesprek bij de ouders/verzorgers thuis. Tijdens dit gesprek worden er afspraken over de opvang gemaakt en verschillende formulieren ingevuld. Ook krijgen de ouders het informatieboekje met alle afspraken die gelden in Thuishuis de Bernebeam. Ze worden gewezen op het klachtenrecht en op de functie van de oudercommissie. Ook worden ze gewezen op het pedagogisch beleidsplan en het inspectierapport waarvan een actuele versie op de website is te vinden.

Wenbeleid:

Er wordt met de ouders/verzorgers in overleg bepaald hoe ze hun kind(eren) willen laten wennen. Zo wordt bekeken, op welke dagen hun kind kan komen wennen, wanneer dit voor de ouders het beste uitkomt en of het op dat moment ook rustig is in het Thuishuis, zodat de leidster veel aandacht aan het kind kan geven. Vaak komt het kind eerst een paar uur wennen en afhankelijk van hoe dit verloopt, zal dit verder opgebouwd worden. Het wennen is een individueel proces en verloopt voor ieder kind anders.

Ook voor BSO kinderen vinden we het belangrijk, dat ze zich snel thuis voelen bij de Bernebeam. We maken daarom met de ouders afspraken, hoe vaak en op welke dagdelen het kind komt wennen, meestal hebben kinderen aan twee wenmiddagen voldoende. In de groep wordt het kind door de vaste leidster geïntroduceerd en daarna stellen de kinderen zich voor. Het kind wordt (door de kinderen) wegwijs gemaakt en het krijgt de tijd, langzaam te wennen aan de leidster, de kinderen en gewoontes en afspraken die bij de Bernebeam gelden. Afhankelijk van het verloop hiervan, worden de afspraken omtrent het wennen eventueel herzien: het blijft een individueel proces.

Evaluatie:

Elke ochtend en middag (als de kinderen gebracht en opgehaald worden) is er kort overleg met de ouders. Er wordt dan besproken hoe het die dag met de kinderen is gegaan. Nadat het kind 6 weken bij de Bernebeam komt, vindt er een evaluatiegesprek plaats om te bespreken of de opvang naar tevredenheid verloopt. Daarnaast vinden er jaarlijks oudergesprekken plaats. Alle ouders worden dan uitgenodigd voor een kort gesprekje om te bespreken hoe het met hun kind gaat. Als basis voor dit gesprek wordt de observatiemethode Kind-in gebruikt.

Schrift:

Voor kinderen onder de 1 jaar wordt er een papieren schrift bijgehouden, zodat de ouders altijd op de hoogte zijn van bijzonderheden. De dag wordt ook "zoals aangegeven" altijd mondeling doorgenomen.

Voor alle kinderen wordt er ook een digi- schrift bijgehouden. Hierin worden zeer geregeld belevenissen geplaatst met tekst en foto's. Dit alles wordt verstuurd met het programma KOV-net. Alle ouders hebben voor hun eigen kind hier inlog gegevens van en kunnen via internet en een app op de mobiel het digi-schrift inkijken en er op reageren. Daarnaast kan de ouders via internet het digi-schrift downloaden, zo hebben ze een mooie herinnering voor later.

Opzegging:

Voor zowel de ouder als Thuishuis de Bernebeam geldt een opzegtermijn van 1 maand.

Oudercommissie:

Thuishuis de Bernebeam heeft een oudercommissie.

De oudercommissie bestaat uit 5 ouders.

Deze commissie mag advies uitbrengen over elk voorgenomen besluit van de Bernebeam, zoals het pedagogisch beleid, algemeen beleid op het gebied van opvoeding, veiligheid en gezondheid, de openingstijden, ect.

Daarnaast word de oudercommissie actief betrokken bij de activiteiten die plaats vinden bij de Bernebeam. En mogen zij ook zelf activiteiten organiseren na overleg met de eigenaresse

De oudercommissie komt 4 keer per jaar bij elkaar of vaker, wanneer er bijzonderheden zijn die meteen besproken moeten worden.

de Bernebeam

Organisatie:

Opleiding

Als eigenaresse van Thuishuis de Bernebeam heb ik, Hiltse Bijlsma, de SPW 3 opleiding met goed gevolg afgerond. Ook heb ik verschillende cursussen gedaan; zo bezit ik certificaten van "de Tink training", "Spelbegeleiding", "Observeren van kinderen", "De piramide training" en van de "Raak training" omtrent kindermishandeling. Tenslotte beschik ik over een geldig kinder-EHBO diploma en BHV. Ik heb meer dan 15 jaar ervaring in het werken in de kinderopvang, buitenschoolse opvang, peuterspeelzaal en als gastouder. Daarnaast heb ik peuters gestimuleerd die extra ondersteuning nodig hadden in hun ontwikkeling als Tutor op de peuterspeelzaal.

Personeel, vervanging en ondersteuning

Een vast gezicht op de groep vinden we heel belangrijk, kinderen krijgen zo de kans een band op te bouwen en zich veilig te voelen. Dit geldt ook voor personeel en invalkrachten.

Er wordt vervanging ingezet als de vaste leidsters van Thuishuis de Bernebeam ziek zijn of door andere omstandigheden verhinderd zijn. Deze vervanging zal zoveel mogelijk uitgevoerd worden door een vaste (inval)kracht die in het bezit is van de benodigde diploma's.

Stagiaire

Thuishuis de Bernebeam werkt ook met stagiaires. Een stagiaire kan via school een VOG hebben. Als dat niet het geval is, dan zorgt het Thuishuis dat deze wordt aangevraagd. Ook is er een stageovereenkomst in drievoud (1 voor de stagiaire, 1 voor school en 1 voor de Bernebeam als stageplaats).

De stagiaires staan altijd als extra kracht op de groep, dus zij zijn te allen tijde boventallig. Stagiaires worden begeleid door 1 van de leidsters, in het geval zij er niet is, is de op dat moment aanwezige leidster op de hoogte van wat de stagiaire wel en nog niet kan doen. De stagebegeleidster heeft na afloop van elke lesperiode een begeleidingsgesprek met de stagiaire en bespreekt met hen leerdoelen voor de nieuwe periode.

Eerst is er een kennismakingsgesprek en wordt er gekeken naar de ervaring van de stagiaire. In de praktijk wordt gescreend, wat de stagiaire kan en wat het nog moet leren. Er worden samen met de stagiaire leerdoelen opgesteld en dit wordt naderhand geëvalueerd met de stagiaire en de stage docent. De stagiaire leert stapsgewijs steeds meer dingen en krijgt steeds meer taken. Eerst mogen ze kijken naar hoe wij het doen en daarna kunnen ze het zelf doen. Eigen initiatieven worden erg op prijs gesteld en als het goede initiatieven zijn, mogen de stagiaires het dan in de praktijk ook uitvoeren op de groep. Stagiaires kunnen bijvoorbeeld eerst assisteren bij activiteiten met de kinderen, zoals knutselen of spelletjes doen en huishoudelijke taken verrichten. Afhankelijk van het niveau van de stagiaire en de mate van vertrouwen van de kinderen in de stagiaire kunnen dan ook zorgtaken volgen, zoals bijvoorbeeld verschonen en hulp bij de wc.

Vervanging en vrijwilligers

Thuishuis de Bernebeam heeft een team van 6 medewerkers die gebeld kunnen worden bij ziekte. Mocht niemand van hen beschikbaar zijn dan kan er nog een beroep worden gedaan op 1 van onze vrijwilligsters. Zij heeft jarenlange ervaring met het werk in de kinderopvang en op peuterspeelzalen en beschikt over de juiste diploma's. Doordat ze geregeld aanwezig is bij de Bernebeam kennen veel kinderen haar. En is ze een vertrouwd gezicht.

Pedagogisch Beleidsmedewerker – Coach

Met ingang van 1 januari 2019 wordt er in de kinderopvang verplicht gewerkt met een pedagogisch beleidsmedewerker en een pedagogisch coach. De taken die horen bij deze functie en de werkwijze daarin bij Thuishuis de Bernebeam worden hier toegelicht.

Pedagogisch beleidswerk

De eigenaresse van Thuishuis de Bernebeam, Hiltse Bijlsma, is verantwoordelijk voor het ontwikkelen, vertalen en implementeren van het pedagogisch beleid in het Thuishuis (in functie van Beleidsmedewerker B conform cao Kinderopvang). Dit beleid wordt regelmatig bijgesteld en aangevuld op basis van nieuwe inzichten vanuit de dagelijkse praktijk en nieuwe wet- en regelgeving. Deze aanvullingen en wijzigingen worden altijd besproken met de oudercommissie en de medewerkers.

Thuishuis de Bernebeam zal per kalenderjaar op 1 januari vastleggen hoeveel uur beleidswerk op jaarbasis zal worden ingezet. Dit gebeurt op basis van het aantal locaties (LRK-nummers) van het Thuishuis. Deze berekening en inzet zal per kalenderjaar worden geregistreerd in een apart document dat inzichtelijk is voor de oudercommissie en de medewerkers.

Ondersteuning door coöperatie Thuishuis

De taken die horen bij het ontwikkelen, vertalen en implementeren van pedagogisch beleid naar de praktijk worden met ondersteuning van de pedagoog en adviseur van coöperatie Thuishuis uitgevoerd.

Pedagogisch coach

Alle beroepskrachten, inclusief de eigenaresse en leidsters met een nul-urencontract/contract met flexibele uren en uitzendkrachten, krijgen coaching. Hiervoor zal Thuishuis de Bernebeam gebruik maken van het aanbod van coöperatie Thuishuis. De pedagoog (Margit Vos) en adviseur (Ellen Kappen) van coöperatie Thuishuis zijn beide opgeleid als orthopedagoog en zij geven invulling aan de coaching.

Er zal per kalenderjaar op 1 januari vastgelegd worden hoeveel uren coaching op jaarbasis moeten worden ingezet en hoe deze uren over de medewerkers worden verdeeld. Deze berekening en inzet zal worden geregistreerd in een apart document.

Meldcode

In Thuishuis de Bernebeam is een meldcode voor kindermishandeling aanwezig, waarin een protocol is vastgelegd die (aantoonbaar) gevolgd wordt in het geval van een (vermoeden) van kindermishandeling en of/ seksueel misbruik. Dit vermoeden kan betrekking hebben op de thuissituatie van het kind of op de opvangsituatie. Deze meldcode ligt ter inzage voor ouders in Thuishuis de Bernebeam.

Ontwikkelingssignalering

In Thuishuis de Bernebeam zorgen de leidsters voor een sfeer van warmte en veiligheid door als vaste en sensitieve verzorgers aanwezig te zijn, goed te luisteren en adequaat te reageren op ieder kind. Vanuit deze veiligheid krijgt het kind de kans om te spelen, de wereld te ontdekken en zijn eigen grenzen te verleggen. Hierbij wordt rekening gehouden met de eigenheid van ieder kind. Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen unieke manier, in zijn eigen tempo en interesses. Wij dragen zorg voor het aanbieden van condities voor het spel en voor voldoende aanbod van activiteiten en spelmateriaal, dat bij de leeftijd en interesse van elk kind aansluit. Het speelgoed in Thuishuis de Bernebeam is uitnodigend voor de fantasie en stimuleert verschillende aspecten van de ontwikkeling, zoals de lichamelijke ontwikkeling (fijne en grove motoriek), cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling. Door op alle gebieden voortdurende uitdaging en vooruitgang te maken, zal uiteindelijk het zelfvertrouwen en de zelfstandigheid van kinderen groter worden.

Observeren, signaleren

Vier keer per jaar wordt een observatie uitgevoerd om een kind te volgen in zijn of haar ontwikkeling. Door deze werkwijze kunnen bijzonderheden tijdig gesignaleerd worden. Ieder kind wordt geobserveerd door alle leidsters, echter de mentor is verantwoordelijk voor het invullen van de observatie. Al tijdens het intakegesprek wordt aan ouders vermeld, wie de mentor van hun kind zal zijn. In Thuishuis de Bernebeam kan dit de eigenaresse of een andere vaste leidster zijn. Deze mentor volgt de observaties en de ontwikkeling van het kind volgens het ontwikkelingsvolgsysteem en is altijd eerste aanspreekpunt voor de ouders en bij BSO ook voor het kind.

Voor de observaties wordt gebruik gemaakt van de methode Kind-in. De ondernemer zelf heeft een training gevolgd voor het op juiste wijze gebruiken en toepassen van deze methode en kan eventueel aanwezig personeel hierin begeleiden. Door met elkaar te overleggen en observaties van kinderen te bespreken, kunnen dan ook de andere leidsters goed met deze methode werken en zo ook bijzonderheden in de ontwikkeling van kinderen of andere problemen signaleren.

Wanneer er vragen zijn over de ontwikkeling van een kind, kan altijd de hulp van de pedagoog van coöperatie Thuishuis ingeroepen worden. Uit een eenmalige observatie kan blijken, dat een kind achterloopt in een ontwikkelingsgebied. Dit is een signaal om het kind extra in de gaten te houden. Omdat het kind jong is en de ontwikkeling nog kan variëren, worden in deze fase geen vervolgstappen ondernomen.

Begeleiding, vervolgstappen

Mocht na een tweede observatie de achterstand nog steeds aan de orde zijn en is er sprake van een sterker, alarmerender signaal, dan volgen verdere stappen. De mentor zal de aard van deze achterstand in kaart brengen om het kind daarna op passende wijze ontwikkelingsgericht te kunnen begeleiden. Dit kan, afhankelijk van de aard van de problematiek, met behulp van de pedagogische hulpmiddelen behorend bij de gebruikte observatiemethode. Ook kan in overleg met de pedagoog van coöperatie Thuishuis een passend begeleidingsplan opgesteld worden. Om hier de juiste keuze in te kunnen maken, zal de pedagoog het kind observeren en zal zij, mede met behulp van de ervaringen van de mentor, een advies/een plan van aanpak, opstellen. Het effect van extra begeleiding en zorg wordt geëvalueerd, gebruikmakend van het observatie instrument. Op basis van deze conclusies wordt het plan van aanpak eventueel bijgesteld.

In het geval er externe zorgbegeleiding noodzakelijk is sluit de mentor zoveel mogelijk aan bij de zorg die extern geboden wordt. Indien mogelijk zijn er contacten met de externe zorgverlener (zoals bv. het consultatiebureau, de huisarts, fysiotherapeut, JGZ, logopedie en CJG).

Rol van de ouders

Tijdens het structureel volgen van de ontwikkeling van een kind worden de ouders steeds betrokken in het proces, er worden geen stappen ondernomen zonder medeweten en goedkeuring van de ouders. Ouders worden ook actief betrokken bij de aanpak van eventuele achterstanden.

Dit geldt ook voor een juiste overdracht naar de basisschool/BSO. Er wordt altijd gestreefd naar een doorgaande ontwikkellijn van het kind en in overleg met de ouders zal besloten worden of dit middels een koude (formulieren) overdracht zal verlopen, of middels een warme overdracht. Met name in geval van zorgen of bijzonderheden in de ontwikkeling is een warme overdracht gewenst. Middels het overdrachtsformulier geven ouders aan of ze wel of geen toestemming verlenen voor de overdracht van de gegevens aan de basisschool.

Privacy:

De privacy van zowel de ouders als de kinderen wordt gewaarborgd. Datgene wat ter sprake komt, wordt privé gehouden. De achterwachten of anderen zullen alleen op de hoogte worden gesteld, wanneer dit in het belang voor de opvang van het kind is en dit gebeurt dan in overleg met de ouders.

Verzekeringen:

Thuishuis de Bernebeam heeft de volgende verzekeringen afgesloten: Bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering, ongevallenverzekering en inboedel verzekering. Ouders dienen een AVP (aansprakelijkheidsverzekering particulieren) af te sluiten. Als een kind schade toebrengt, valt dit onder de AVP van de ouders.

de Bernebeam